

Ο Παλμός των Μηλιωτών

Ε.Η.Μ.

Μέγαρο Παρασκευοπούλου 4
454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΙΔ', ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 159, ΜΑΪΟΣ 1997

Ταχ. Δ/ση: 455 00 Μηλιωτάδες Ιωαννίνων, Τηλ. (0656) 31244 (0651) 76734

Η πρόταση της Επιτροπής Νομού ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΟΥΣ ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ

Η Επιτροπή Νομού Ιωαννίνων που συστάθηκε για την οριοθέτηση, το όνομα και την έδρα των νέων Δήμων που θα προέλθουν από τη συνένωση των Κοινοτήτων, κατέληξε σε πρόταση που απευθύνεται στο Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης για τη δημιουργία 36 Δήμων στο Νομό Ιωαννίνων, ενώ παραμένουν και 10 Κοινότητες.

Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής στην περιοχή μας δημιουργείται ο Δήμος Νοτίου Ζαγορίου με έδρα τους Μηλιωτάδες, με συνολικό πληθυσμό 1.238 κατοίκους. Αποτελείται από τις Κοινότητες Ανθρακίτη, Δεματίου, Ιτέας, Καβαλλάρου, Καρυών, Πέτρας (εκτός Συνοικισμού Σιτσαίνων) και Συνοικισμού Ποταμιάς Κοινότητας Κρυόβρυσης. Η πρόταση αυτή, καθώς και όλες οι προτάσεις για το Νομό, στάλθηκε για έγκριση στο Υπουργείο, το οποίο και θα λάβει τις τελικές αποφάσεις.

Εξάλλου προτείνονται στην ευρύτερη περιοχή μας: Ο Δήμος Εγνατίας με έδρα το Μικρό Περιστέρι (41 χμ. Εθνικής οδού), ο Δήμος Λάκμου με έδρα την Κράψη, ο Δήμος Ανατολικού Ζαγορίου με έδρα το Γρεβενίτι ή το Φλαμπουράρι, ο Δήμος Κεντρικού Ζαγορίου με έδρα τους Ασπραγγέλους, ο Δήμος Τύμφης με έδρα το Τσεπέλοβο και ο Δήμος Μετσόβου με έδρα το Μέτσοβο.

Άλλες έδρες Δήμων στο Νομό Ιωαννίνων προτείνονται: η Κόνιτσα, η Πυρσόγιαννη, το Δελβινάκι, η Πωγωνιανή, τα Κτίσματα, το Κεφαλόβρυσο, το Καλπάκι, ο Παρακάλαμος, η Ζίτσα, η Κληματιά, ο Βουτσαράς, η Τύρια, η Δωδωνούπολη, τα Δερβίζιανα, ο Ρωμανός ή το Σιστρούνι, η Μουσιωτίτσα, ο Ροβίλιστος, η Πεδινή, το Σταυράκι, τα Ιωάννινα, το Πέραμα, η Ελεούσα, το Γραμμένο, οι Καρυές Ασφάκας ή το Πετσάλι, η Κατσικά, οι Χουλιαράδες, το Καλέντζι, τα Πράμαντα και το Ζάλλογο.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΠΙΝΔΟ

Υπογράφηκε από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ κ. Κ. Λαλιώτη και τους Νομάρχες Ιωαννίνων και Γρεβενών η Προγραμματική Σύμβαση για τη διαχείριση της περιοχής της Βόρειας Πίνδου.

Τα ποσά που αντιστοιχούν σε κάθε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση είναι: 359.587.000 δρχ. στο Ν. Ιωαννίνων και 197.020.000 δρχ. στο Ν. Γρεβενών. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τους παρακάτω τομείς δράσης:

- Κατασκευές και τεχνικές επεμβάσεις για τη δημιουργία υποδομής και πληροφόρησης και διακίνησης επισκεπτών (κέντρα πληροφόρησης, περίπτερα ενημέρωσης, παρατηρητήρια, φυλάκια, διαδρομές, ερμηνεία περιβάλλοντος).
- Εξοπλισμός και προμήθειες για τις υποδομές πληροφόρησης και τα μέσα ερμηνείας περιβάλλοντος (ενημερωτικές πινακίδες, μέσα σήμανσης).
- Ενημέρωση, πληροφόρηση της τοπικής κοινωνίας (φορέων, πολιτών) και επισκεπτών.

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ

Ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ κ. Κ. Λαλιώτης, κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στα Γιάννινα επανέλαβε ότι η Εγνατία οδός θα είναι έτοιμη μέχρι το έτος 2000.

Για το τμήμα από Ιωάννινα μέχρι Μέτσοβο η οδός θα είναι δίκινη. Υπάρχουν μεγάλες αστάθειες των εδαφών, κυρίως κοντά στη σήραγγα Μετσόβου.

Μέσα στο 1997 θα δημοπρατηθούν τα τμήματα Περιστέρι - Ανθοχώρι μήκους 7 χμ. προϋπολογισμού 9 δις δρχ., Ανθοχώρι - Μέτσοβο (δυτική πρόσβαση) μήκους 8,6 χμ. προϋπολογισμού 10 δις δρχ., Ανθοχώρι - Μέτσοβο (δυτική πρόσβαση - Κατασκευή δυο γεφυρών) μήκους 8,6 χμ. προϋπολογισμού 12 δις δρχ. και Ανήλιο - Μέτσοβο (δυτική πρόσβαση - Κατασκευή μεγάλων τεχνικών) μήκους 3 χμ. προϋπολογισμού 10 δις δρχ.

Εξάλλου το Νομαρχιακό Συμβούλιο Ιωαννίνων σε συνεδρίασή του ενέκρινε τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το τμήμα Δροσοχώρι - Ποταμός Άραχθος.

Η ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΜΕΤΣΟΒΟΥ - ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Από την Ι. Μητρόπολη Ιωαννίνων σχεδιάστηκε η οργάνωση της περιοχής ευθύνης της σε αρχιερατικές περιφέρειες.

Στην περιοχή μας οργανώθηκε η Αρχιερατική Περιφέρεια Μετσόβου - Ανατολικού Ζαγορίου, με έδρα το Μέτσοβο. Αρχιερατικός Επίτροπος είναι ο Μετσοβίτης Αρχιμανδρίτης Σεραφείμ Καχριμάνης, ο οποίος είναι και Γραμματέας της Ιεράς Συνόδου και Προϊστάμενος των επισήμων περιοδικών της Εκκλησίας (Θεολογία κλπ.).

Ο Αρχιμανδρίτης Σεραφείμ Καχριμάνης προχώρησε σε μια σειρά έργων στο Μέτσοβο, όπως η διαρρύθμιση χώρων, η κατασκευή ενοριακού κέντρου πολλαπλών χρήσεων, η ανακαίνιση του Ι. Ναού Αγίας

Παρασκευής και άλλων Ναών. Συνεργάστηκε με το Δήμο Μετσόβου στην έκδοση δίσκου με παραδοσιακά τραγούδια, οργανώνει συναυλίες με το Σύλλογο Ιεροψαλτών κλπ.

Ως ηγούμενος της Ι. Μονής Βουτσάς και σε συνεργασία με το Συμβούλιο Περιοχής φρόντισε για τη σύνταξη μελέτης για την αποκατάσταση του μοναστηριού, ενός έργου προϋπολογισμού 51 εκατομμυρίων που χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ζαγορίου. Έγιναν επίσης προτάσεις για ένταξη στο πρόγραμμα Leader 2 της αποκατάστασης των Ι. Μονών Μακρύνου και Ζωδόχου Πηγής Ανθοχωρίου.

Ευχόμαστε στον Αρχιμανδρίτη Σεραφείμ Καχριμάνη καλή επιτυχία στο θεάρεστο έργο του, για το καλό της περιοχής μας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Από τον Εκπ/κό Σύλλογο Δεματίου "Η Πρόοδος" ανακοινώνεται ότι στις 7 Ιουλίου, εορτή της Αγίας Κυριακής, θα οργανωθεί πανηγύρι το βράδυ στο χώρο του Σχολείου, με τη φροντίδα του Συλλόγου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

ΑΘΗΝΑ: Ο Άλκης και η Μάγδα Μανιώτη απέκτησαν κορίτσι. Να τους ζήσει!

ΒΑΦΤΙΣΕΙΣ

1) ΓΙΑΝΝΙΝΑ: Στις 5 Μαΐου η Μαρίνα και ο Χρήστος Κ. Μπότσαρης βάπτισαν το κοριτσάκι τους. Η ανάδοχος Σοφία Αρ. Οικονόμου του έδωσε το όνομα Ευαγγελία - Βανέσσα.
2) ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Η Αναστασία Ι. Αγγέλη και ο Κων/νος Τάτσης βάπτισαν το αγοράκι τους. Ο ανάδοχος Χρήστος Σπ. Αγγέλης του έδωσε το όνομα Γρηγόριος.
3) ΗΠΑ: Ο Wayne Martucci και η Δήμητρα Κ. Οικονόμου βάπτισαν το κοριτσάκι τους. Ο ανάδοχος του έδωσε το όνομα Βικτώρια. Να τους ζήσουν!

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Ο Δημήτριος Ι. Αγγέλης αρραβωνιάστηκε με την Ασημένια Γιουβανούδη από την Κομοτηνή. Συγχαρητήρια και καλά στέφανα!

ΓΑΜΟΙ

ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Στις 4 Μαΐου έγινε στον Ι. Ναό Γεννήσεως Θεοτόκου ο γάμος του Γεωργίου Αχ. Αγγέλη με την Πηνελόπη Μέγα, από τον Αμπελώνα Λάρισας. Να ζήσουν ευτυχισμένα!

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Στις 13 Μαΐου έφυγε από τη ζωή η Γιαννούλα Κ. Ξήτα σε ηλικία 87 ετών. Τα θερμά συλλυπητήρια στους οικείους της!

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

1. ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Στις 11 Μαΐου τελέστηκε 40ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη της Αθηνάς Δ. Ντάφη.
2. ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Στις 11 Μαΐου τελέστηκε 40ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη του Γεωργίου Κ. Αγγέλη.
3. ΔΕΜΑΤΙ: Στις 18 Μαΐου έγινε ανακομιδή των οστών της Γιαννούλας Κ.

Ντάφη και μεταφορά τους από τα Γιάννινα στο Δεμάτι, καθώς και μνημόσυνο στη μνήμη του συζύγου της Κων/νου Γ. Ντάφη.
4. ΠΕΤΡΑ: Στις 25 Μαΐου τελέστηκε 40ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη της Μαρίας Δ. Παπαζώη.
5. ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Στις 25 Μαΐου έγινε η ανακομιδή των οστών και μνημόσυνο στη μνήμη του Κων/νου Ευθ. Κιτσάκη. Αιώνια τους η μνήμη!

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΕΛΕΣΗΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ

1) Στις 8 Ιουνίου θα τελεστεί στους Μηλιωτάδες 40ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη της Γιαννούλας Κ. Ξήτα.
2) Στις 22 Ιουνίου θα τελεστεί στους Μηλιωτάδες ετήσιο μνημόσυνο στη μνήμη της Ελευθερίας Β. Μπαζαλέκου.
3) Στις 29 Ιουνίου θα γίνει στο Δεμάτι ανακομιδή των οστών και μνημόσυνο στη μνήμη του Περικλή Σταπαρούνα.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΣ Κ. ΞΗΤΑ

Στη μνήμη της Γιαννούλας Κ. Ξήτα προσέφεραν τα παρακάτω ποσά:

1) Στον Ι. Ναό Αγίου Αθανασίου Μηλιωτάδων:
α) Τα παιδιά της Γεωργίας και Ελευθερίας Ξήτα: 10.000 δρχ.
β) Τα παιδιά της Λεωνίδας και Ελένη Παπαευθυμίου: 10.000 δρχ.
γ) Τα εγγόνια της Βασίλειος και Βασιλική Μπίνα: 10.000 δρχ.
δ) Τα εγγόνια της Θεόδωρος και Μαρία Νικολάου: 10.000 δρχ.
ε) Τα εγγόνια της Ιωάννης και Ελένη Ξήτα: 100 δολάρια
στ) Τα εγγόνια της Βασίλειος και Σοφία Παπαευθυμίου: 10.000 δρχ.
ζ) Οικογένεια Γεωργίου Π. Κίτσιου: 10.000 δρχ.
η) Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτάδων: 10.000 δρχ.
θ) Ανθούλα Αρ. Τσικουρά: 5.000 δρχ.

ι) Ηλίας Αρ. Τσικουράς: 10.000 δρχ.
2) Στον Ι. Ναό Γεννήσεως Θεοτόκου Μηλιωτάδων:
α) Τα παιδιά της Γεωργίας και Ελευθερίας Ξήτα: 10.000 δρχ.
β) Τα εγγόνια της Θεόδωρος και Μαρία Νικολάου: 10.000 δρχ.
γ) Τα εγγόνια της Ιωάννης και Ελένη Ξήτα: 100 δολάρια
δ) Οικογένεια Δημητρίου Ξήτα: 10.000 δρχ.
ε) Αριστέιδης Τσικουράς: 5.000 δρχ.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΜΝΗΜΗ

Η Σοφία και ο Δημήτριος Θεοδώρου στη μνήμη των αδελφών τους Αθηνάς Δ. Ντάφη και Γεωργίου Κ. Αγγέλη προσέφεραν το χρηματικό ποσό των 20.000 δρχ. στον Ι. Ναό Γεννήσεως Θεοτόκου Μηλιωτάδων.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Θεοδώρα Κυργιώργη: 1.000
Ηλίας Τσικουράς: 1.500

Κων/νος Τζάτσος: 1.000
Γεώργιος Σταπαρούνας: 2.000
Δημήτριος Κ. Ντάφης: 3.000
Δημήτριος Ι. Παππάς - Λάμπρης: 3.000
Βασίλειος Γρ. Παππάς: 1.000
Χρήστος Κατσέφτης: 3.000
Ηλίας Ντάφης: 1.000

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Ηλίας Τσικουράς: 3.500
Δημήτριος Ι. Παππάς - Λάμπρης: 2.000
Δημήτριος Θεοδώρου: 1.000

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ισόγειος οικία, μαζί με οικόπεδο, εντός των ορίων του Οικισμού Μηλιωτάδων, με πρόσβαση στον Επαρχιακό δρόμο Μπαλντούμας - Γρεβενίου, κοντά στο Κατάστημα του Ηλία Δημ. Κίτσιου. Πληροφορίες: Τηλέφωνο: (0651) 32969.

ΝΕΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Άλλα τρία τηλέφωνα τοποθετήθηκαν στους Μηλιωτάδες. Πρόκειται για το τηλέφωνο του Δασικού Σταθμού, του Θεοδώρου Έξαρχου και του Ελευθερίου Αγγέλη.

“Ο ΠΑΛΜΟΣ ΤΩΝ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ”

Μηνιαία έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτάδων Ζαγορίου Υπεύθυνος έκδοσης ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

1. Βασίλειος Α. Παπαευθυμίου
2. Ελένη Δ. Τσικουρά
3. Αικατερίνη Τσιτάκαλου - Αγγέλη
4. Βασίλειος Κ. Σπύρου
5. Γλυκερία Γ. Μπαζαλέκου

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Εσωτερικού: δρχ. 1000
Εξωτερικού: δολάρια 20
μάρκα 30

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις της εφημερίδας ή του Συλλόγου.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Βασίλειος Κ. Σπύρου
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

1. Αριστοτέλης Ε. Οικονόμου
2. Γιαννούλα Αρ. Οικονόμου
3. Δημήτριος Β. Οικονόμου
4. Βασίλειος Α. Παπαευθυμίου

KOUNO TRAVEL
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Αν σκέφτεστε να ταξιδέψετε με την παρέα σας το σύλλογό σας (σωματείο) ή την εταιρία σας κάπου στην Ελλάδα, στην Ευρώπη ή οπουδήποτε στον κόσμο, επικοινωνήστε μαζί μας για να σας δώσουμε μια ειδική προσφορά. Μετά, απλώς συγκρίνετε.

✓ Αεροπορικά Εισιτήρια
ON LINE

✓ Ιδιότητα Πούλμαν

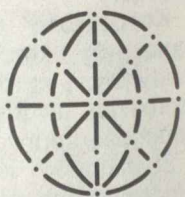
✓ Βίζες - Διαβατήρια

✓ Εκδρομές

✓ Προσφορές αεροπορικών εισιτηρίων

Κρατήσεις αεροπορικών εισιτηρίων με το ηλεκτρονικό σύστημα πληροφοριών σε λίγα δευτερόλεπτα με οποιαδήποτε εταιρία μπροστά στα μάτια σας!

GALILEO

Κουντουριώτη 10^η, Ιωάννινα, Τηλ.: (0651) 34130, 74011

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

Το ξεκίνημα του γαμπρού για το σπίτι της νύφης

Την Κυριακή το πρωί και μετά το πρωινό κοιτασιό (πρόγευμα) στο σπίτι του γαμπρού, πλησίαζε η ώρα για το ξεκίνημα. Με ντουφεκιές δίνονταν το σύνθημα του ξεκινήματος. Ανέβαιναν όλοι καβάλα στα στολισμένα μουλάρια, όσοι είχαν, οι άλλοι πεζή και ξεκινούσαν, με αρχηγό το “βλάμη” με το μπαϊράκι στολισμένο με τρία κυδώνια ή πορτοκάλια στο σταυρό, τα οποία συμβόλιζαν, νομίζω, τον γεωργικό πλούτο και την τεκνοποιία των νεόνυμφων.

Ο γαμπρός, προτού ξεκινήσει, φιλούσε το χέρι των γονιών του, οι οποίοι του έδιναν πολλές ευχές. Η μητέρα του δεν ακολουθούσε το “ψίκι”, αλλά παρέμενε στο σπίτι της, το γιατί δεν το γνωρίζω. Ίσως για να συγυρίσει το σπίτι και να υποδεχτεί το βράδυ στο σπίτι της τον ερχομό της νύφης.

Στην πόρτα του σπιτιού, βάζαν στο κατώφλι, ένα ποτήρι γεμάτο με κρασί και βγαίνοντας ο γαμπρός το παράσερνε με το δεξί του πόδι και έχυνε το κρασί. Αυτό το έκανε για την καλή του προκοπή, για να

τρέχουν τα καλά του σαν το κρασί που έχυσε. Μια γυναίκα του έριχνε ρύζι, για να έχει αμέτρητα πλούτη στο σπίτι του, όπως αμέτρητα ήταν και τα σπυριά του ρυζιού, αλλά και να ριζώσει και να κάνει προκοπή. Ταυτόχρονα τραγουδούσαν και το τραγούδι: “Ευχήσου με μανούλα μου στην πρώτη μου καβάλα, ευχήσου με πατέρα μου...”

Το “ψίκι” προχωρούσε με τάξη και μεγαλοπρέπεια. Μπροστά ο “βλάμης” με το “μπαϊράκι” και το ντουφεκι στην πλάτη του, τον ακολουθούσαν τα όργανα, οι πεζοί και συνέχεια οι καβαλλάρηδες με τον γαμπρό. Το μουλάρι του γαμπρού το τραβούσε η ανήλικη αδερφή του και γύρω από το ζώο, άντρες και γυναίκες που τραγουδούσαν, σ’ όλη τη διαδρομή, διάφορα χαρούμενα τραγούδια. Χαρακτηριστική ήταν και η κραυγή που έβγαζαν στο τέλος κάθε στροφής του τραγουδιού και τούτο για τον χαρούμενο τόνο και για να ακούονται πολύ μακριά.

Όλοι οι δρόμοι του χωριού γέμιζαν από χωριανούς που ήθελαν να δουν το “ψίκι” του γαμπρού και τους συμπεθέρους και ανάλογα ήταν και τα σχόλια τους γι’ αυτούς.

Την είδηση του γαμπρού την έφερναν στο σπίτι της νύφης οι ντουφεκιές του “βλάμη” και των άλλων από το “ψίκι” που είχαν όπλα και σ’ αυτές ανταπέδιδαν και οι ντουφεκιές από το “ψίκι” της νύφης, που έβγαине για προϋπάντηση. Οι ντουφεκιές ήταν παρά πολλές και από τα δύο μέρη και νικητής ήταν εκείνο το “ψίκι” που έριχνε τις περισσότερες. Ένα ή τρία παιδιά, καβάλα στα μουλάρια τους, έτρεχαν μπροστά από το “ψίκι” και έκαναν πως δήθεν έχασαν το δρόμο τους. Γινόταν ο εξής διάλογος με το “ψίκι” της νύφης:

— Ορέ παιδιά, από πού πηγαίνει ο δρόμος για ...

— Ναι, πατριώτες, θα σας τον δείξουμε, αλλά ελάτε πρώτα να σας φιλέσουμε, να σας κεράσουμε, να φάτε και να πιείτε

Κατέβαιναν από τα ζώα τους και τους καλοδέχονταν.

Το έθιμο αυτό εξυπηρετούσε κάποιο σκοπό. Κάποτε, τα περασμένα χρόνια, όταν το “ψίκι” του γαμπρού είχε φτάσει στο σπίτι της νύφης, την τελευταία ώρα άλλαζαν γνώμη και σκέψη οι γονείς της νύφης κι αρνιόντουσαν να δεχτούν τους συμπεθέρους και να παραδώσουν τη νύφη, οπότε το “ψίκι” του γαμπρού κατανατρωπιασμένο για την αναπάντεχη προσβολή, ξαναγύριζε χωρίς βιολιά και τραγούδια.

Τα “ψίκια” αντάμωναν, χαϊρετιόνταν με φιλία και διάφορες ευχές για τα νιόγαμπρα και στην αυλή του σπιτιού της νύφης, δυο γυναίκες έριχναν στο γαμπρό και σ’ όλο το “ψίκι”, ρύζι, ζαχαρικά και καρύδια. Το “ψίκι” της νύφης τραγουδούσε στο γαμπρό: “Χιλιών καλώς μας έρχεται ο κυρ γαμπρός, με τ’ άλογο καβάλα ...” Το “ψίκι” του γαμπρού

τραγουδούσε: “Ξύπνα περδικομάτα μου, κι ήρθα στο μαχαλά σου. Χρυσή πλεξούδα σου ‘φερα, τα στέλ’ η πεθερά σου. Ξύπνα περδικομάτα μου, κι ήρθα στο μαχαλά σου, χρυσά πλεξούδια σου’ φερα να πλέξεις τα μαλλιά σου”.

Παλιότερα η νύφη, έβγαине προφυλαχτικά στο παραθύρι, για να ιδεί το γαμπρό και τούτο για να κάμει αρσενικά παιδιά, γιατί αν την έβλεπε εκείνος θα έκανε θηλυκά. Ο πεθερός αγκάλιαζε το γαμπρό και τον κατέβαζε από το ζώο. Ο γαμπρός του φιλούσε το χέρι

και το ίδιο έκανε και στην πεθερά. Στο άλογο του γαμπρού, μόλις ο γαμπρός ξεπέζεψε, ανέβαινε καβάλα ένα παλληκάρι και για να ξεπεζέψει, έπρεπε να του δώσει ο πεθερός ένα μαντήλι ή χρήματα για δώρο.

(Από το βιβλίο του Ι. Μάνθου, <<ΤΟ ΔΕΜΑΤΙ>> Ιστορία - Λαογραφία - Α' μέρος, 1983.)

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΤΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

βουρ: εμπρός όλοι μαζί
βουτσέλα: ξύλινο δοχείο για νερό
βυζαχτάρικο: το μικρό αρνί που δεν τρώει χορτάρι και βυζαίνει τη μάνα του

γαζίκ: ντροπή
γδικιέμαι: εκδικούμαι
γέρας: πληγή
γεροκόμια: περιποίηση γερόντων
γείανω: γίνεται καλά, επουλώνεται μια πληγή
γινάτι: πείσμα
γιαβάσι: σιγά, αβίαστα
γιαντέκι: σταλίκι, ίσο ξύλο
γιατάκι: κατάλυμα ύπνου
γιδεξούρι: απολίτιστος, άνθρωπος που ζει στο δάσος με το γίδινο κοπάδι του
γιορτόπιασμα: παλιάνθρωπος πιασμένος σε μέρα γιορτής

γιουρούσι: έφοδος, εξόρμηση
γκαϊδός: αλλοίθωρος, εκείνος που δεν βλέπει καλά
γκανιάζω: μελανιάζω από το κλάμα
γκαντερίμι: λιθόστρωτος δρόμος
γκέσσα: κακότροπη γυναίκα
γκιζτάνι: φυλακή
γκιζάς: άγονο χώμα
γκέμι: χαλινάρι αλόγου
γκαίλα: καρακάξα, κουρούνα
γκλίτσα: ποιμενική ράβδος
γκλάβα: κεφάλι
γκρίνια: φαγωμάρα, διχόνοια
γκριμπός: εκείνος που γέρνει το σώμα του προς τα μπρος

γκριμπάτσι: μαστίγιο δερμάτινο
γκρίτζαβος: γκρινιάρης
γκράβας: δοχείο άντλησης νερού από το πηγάδι
γκατζέλα: το θηλυκό γομάρι
γκορτοιά: άγρια αχλαδιά
γκότσια: φόρτωμα στην πλάτη
γκουντουλάω: γαργαλάω
γκουρλώνω: ανοίγω τα μάτια και κοιτάζω σε ένα μέρος
γκουβέρνα: η κυβέρνηση
γκαβλιώρος: μύωπας, αυτός που δεν βλέπει καλά
γκυλάω: κυλάω ένα πράγμα από τη θέση του στον κατήφορο

γκυλάστια: το μέρος που κυλούνται τα ξεσαμάρωτα
γκλάω: γλάω
γλήνα: μαλακό με νερό χώμα
γλύσε: γλύτωσε
γλωσσοκοπάνω: πολυλογού γυναίκα
γνώρος: γνωριμία
γραπάνω: συλλαμβάνω
γριπίδα: πλάκες χοντρές στην κορυφή του τοίχου
γρουμπούλι: εξόγκωμα, πρίσμα, κομμάτι αδιάλυτο
γρούσπα: πτυχή του εδάφους που βαστάει νερό
δα: αρνητικό μόριο (όχι δα)
δεχούμενος: αυτός που έχει πολλά κτήματα και δέχεται και τα καλά και τα κακά

συν. στη σελ. 4

ΕΡΑΝΟΣ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ ΔΕΜΑΤΙΟΥ

Ως γνωστό, με πρωτοβουλία της ερανικής επιτροπής, που αποτελείται από τους Δημήτριο Αν. Μπότσαρη, Γεώργιο Ι. Κατσέφτη και Νικόλαο Κ. Κούλα, συγκεντρώθηκαν χρήματα από δωρεές χωριανών μας στην Ελλάδα και Αμερική, για τη διαμόρφωση του χώρου του Νεκροταφείου Δεματίου.

Το έργο θα γίνει με ευθύνη της Κοινότητας και την ενεργό συμπαράσταση της επιτροπής.

Ο χωριανός μας Νικόλαος Γ. Παππάς έστειλε από την Αμερική στην εφημερίδα μας την παρακάτω επιστολή, που αναφέρεται στη διενέργεια του εράνου στις πόλεις Φιλαδέλφεια και Νέα Υόρκη ΗΠΑ:

“ Δια μέσου της εφημερίδας σας θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους εν Αμερική χωριανούς μας που συμμετείχαν εις τον έρανον διά το Νεκροταφείον Δεματίου. Νομίζω ότι ένα θερμότατο ευχαριστώ αξίζουν αυτοί που έβαλαν μεγάλα ποσά και θα ήταν τιμητικό οι τοπικές αρχές να τους αναγράψουν δωρητές εις τα αρχεία της Κοινότητας.

Επίσης ευχαριστώ θερμότατα την Κα Αρετή Γιαντζίδη (Παπατόλη) που συγκέντρωσε τα ποσά εκ Νέας Υόρκης.

Εσώκλειω τις δυο καταστάσεις

Σας ευχαριστώ διά την φιλοξενίαν σας.

Νικόλαος Γ. Παππάς”

Στη συνέχεια δημοσιεύουμε τις δυο καταστάσεις των δωρητών από την Αμερική:

Α' Κατάσταση εράνου από Φιλαδέλφεια

Χρήστος Δ. Θεοδώρου: 1.000 \$

Οικογένειες Ηλία Ν. Κίτσιου και Βασιλείου Κίτσιου εις μνήμην παππούδων και προπαππούδων και της αγαπημένης κορούλας και εγγονούλας Μαρικιούλας: 1.000 \$

Ιωάννης Αν. Αγγέλης: 500 \$

Κων/νος Λ. Θεοδώρου: 250 \$

Α' Πανδεματιώτικο Αντάμωμα: 215 \$

Χρήστος Δ. Παππάς: 105 \$

Δημήτριος Κ. Παπατόλης: 100 \$

Κων/νος Β. Α. Οικονόμου: 100 \$

Αριστείδης Β.Α. Οικονόμου: 100 \$

Κων/νος Κ. Αγγέλης: 100 \$

Νικόλαος Κ. Καραγιάννης: 100 \$

Αθανάσιος Α. Παπαγεωργίου: 100 \$

Παύλος Τόλης: 100 \$

Απόστολος Παπαγεωργίου: 80 \$

Ευθύμιος Α. Καραγιάννης: 50 \$

Ηλίας Τσιόντζος: 50 \$

Κων/νος Α. Παπαγεωργίου: 50 \$

Αριστείδης Γ. Παππάς: 100.000 δρχ.

Νικόλαος Γ. Παππάς: 100.000 δρχ.

Αχιλλέας Δ. Ζιάβρας: 100.000 δρχ.

ΣΥΝΟΛΟ: 4.000 \$ και 300.000 δρχ.

Β' Κατάσταση εράνου από Νέα Υόρκη

Νικόλαος Δ. Παπατόλης: 500 \$

Κων/νος Δ. Θεοδώρου: 500 \$

Γιάννης και Αρετή Γιαντζίδη (Παπατόλη): 200 \$

Γεώργιος Ν. Κίτσιος: 200 \$

Νικόλαος Γ. Κίτσιος: 200 \$

Γλυκερία Ν. Παπατόλη: 100 \$

Βασίλειος Γ. Κίτσιος: 100 \$

Κων/νος και Ντίνα Ξήτα: 50 \$

ΣΥΝΟΛΟ 1.850 \$

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Στις 27 Μαΐου πραγματοποιήθηκε ημερήσια εκδρομή του Δημοτικού Σχολείου και Γυμνασίου Μηλιωτάρων στη Λευκάδα. Την εκδρομή ενίσχυσε οικονομικά και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτάρων.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Δεματίου πήρε τις εξής αποφάσεις:

1) Αναθέτει τον καθαρισμό του αρδευτικού Μηλιωτάρων στον Κων/νο Κιτσάκη.

2) Διορίζει τους δικηγόρους Γεώργιο Χατζή και Κων/νο Παππά για υπεράσπιση των κοινοτικών συμφερόντων στα ασφαλιστικά μέτρα εναντίον του Ελληνικού Δημοσίου για το κοινοτικό λατομείο “Τσουγκρί - Πλάκα”.

3) Διορίζει το δικηγόρο Πάνο Καλαντζάκο για την υπεράσπιση των κοινοτικών συμφερόντων στο Συμβούλιο της Επικρατείας για αγωγή που κατέθεσε η Κοινότητα Γρεβενιτίου σχετικά με την έδρα του Συμβουλίου Περιοχής 6ης Εδαφικής Περιφέρειας Ν. Ιωαννίνων.

4) Αποφασίζει τον καθαρισμό των αγροτικών δρόμων.

5) Συμφωνεί με αίτημα κατοίκων για διάνοιξη του αγροτικού δρόμου στη θέση “Αντράλα” Μηλιωτάρων και ζητεί από την Τοπογραφική Υπηρεσία την οριοθέτησή του.

6) Αποφασίζει την πληρωμή από το πρόγραμμα ΣΑΤΑ 1997 της χαλικόστρωσης του δρόμου Σελώματα - Γεωργόπουλα - Κουλούρι και μέρος του έργου διαμόρφωσης του αύλειου χώρου του Δημοτικού Σχολείου Βοτανσαίων.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΤΕ

Στις 13 Ιουνίου 1997 θα γίνει διαγωνισμός του ΟΤΕ για την εκτέλεση του έργου κατασκευής δικτύου ΣΑΡ στο Κέντρο Γρεβενιτίου, για τα χωριά: Ελατοχώρι, Δίλακκο, Μακρίνο, Καστανώνα, Μηλιωτάρους, Βουτανσαίοι, Δεμάτι, Πέτρα, Λιάπη, Καρυές, Καβαλλάρι και Κουίνια,, δαπάνης 8.078.934 δρχ.

Αυτοί που φεύγουν

ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ Κ. ΞΗΤΑ

Έφυγε από τη ζωή στις 13 Μαΐου και σε ηλικία 87 ετών η χωριανή μας Γιαννούλα Κ. Ξήτα.

Η εκλιπούσα γεννήθηκε το 1910 και ήταν θυγατέρα του Χρήστου Τσικουρά.

Παντρεύτηκε τον Κων/νο Ξήτα και απέκτησε δυο παιδιά: το Γεώργιο και την Ελένη σύζυγο Λεωνίδα Παπαευθυμίου. Ο σύζυγός της απεβίωσε πριν από τέσσερα χρόνια.

Έζησε στο χωριό, ασχολούμενη με τη γεωργία και κτηνοτροφία και τις άλλες δουλειές του χωριού.

Ήταν καλή οικογενειάρχισσα και νοικοκυρά, αγαπητή σε όλους.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που την σκέπασε.

Αιώνια της η μνήμη!

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΤΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

συν. από σελ. 3

διάβα: πέραςμα
διατίμκο: απροστάτευτο, ορφανό χωρίς προστασία
δόγα: σανίδα βαρελιού
δραγάτης: αγροφύλακας
δρασκελώ: πηδω κάθε εμπόδιο
δροταίλια: εξανθήματα, σπυριά
εβ(βα): πίνω στην υγεία σας
είδισμα: πράγμα χρήσιμο

ελόγου σου: για τον εαυτό σου
έξουσου: τον ξερό σου, να ξεραθεί το στόμα σου που δεν με σέβεσαι

έρτζι: υπόληψη, τιμή

(Από το βιβλίο του Ι. Μάνθου ΤΟ ΔΕΜΑΤΙ Ιστορία - Λαογραφία, Β' Μέρος, 1986)